

Tool 4

De zaagtand-methodiek

Ontwikkeldatum:	2002
Ontwikkeld door:	Van Bussel Document Services
Status:	versie 2.1
Versiedatum:	24 december 2005
Verspreiding:	Vrij te gebruiken met vermelding van copyright
Copyright:	Van Bussel Document Services V.O.F.
Korte introductie:	De zaagtand-methodiek is gericht op de verbetering van de productiviteit door op een eenvoudige wijze de effectiviteit van prestaties te kunnen wegen. De methode is vooral gericht op staf- en ondersteunende afdelingen, dus komt voor document management-afdelingen in aanmerking.

In iedere organisatie dient periodiek te worden nagegaan of de produktiviteit zich verbetert. Bij produktiviteit gaat het om de verhouding tussen de geleverde prestaties en de hiertoe te maken offers. Om tot verbetering daarvan te komen zal de effectiviteitsweging een zeer belangrijke rol moeten innemen. De 'zaagtand-methodiek' is een methode waarmee een dergelijke weging kan plaatsvinden. De methode kan worden toegepast op staf- en ondersteunende afdelingen.

Met de zaagtand methodiek kunnen de volgende doelstellingen nagestreefd worden:

- Gericht reduceren van activiteiten;
- Het evalueren van de kwaliteit van geleverde diensten;
- Vergroten van het kostenbewust handelen van medewerkers;
- Bepalen van de behoefte aan nieuwe diensten;
- (Her)structureren van staf- en ondersteunende afdelingen.

Stappenplan:

Stap 1.

Opstellen van een lijst van alle diensten van iedere afdeling. Elke dienst die bestaat uit tenminste één of meer FTE's wordt daarin opgenomen. Iedere functionaris moet daarin terug te vinden zijn.

Stap 2.

Van elke dienst wordt de kostprijs bepaald.

Stap 3.

Vervolgens vindt rangschikking naar belang van de diensten plaats. Dit gebeurt naar de mening van de belangrijkste afnemers van deze diensten. Deze rangschikking gebeurt in twee stappen:

- een rangschikking van diensten per afdeling;
- een rangschikking van diensten van verschillende afdelingen, zodanig dat een totaaloverzicht ontstaat.

Stap 4.

In het totaaloverzicht worden verbindingslijnen getrokken tussen diensten van de verschillende afdelingen die van ongeveer hetzelfde belang zijn. Hiermee ontstaat een zogenaamde zaagtand (zie figuur).

Stap 5.

Met de gegevens over de kosten van de diverse diensten kunnen kostenlijnen worden vastgesteld van de diensten per zaagtand-lijn. De onderste lijn moet daarbij uiteraard het huidige kostenniveau aangeven.

De zaagtand-methodiek maakt verschillen in toegevoegde waarde tussen de diverse diensten zichtbaar. Daarmee is het mogelijk om gericht aan de produktiviteit van een organisatie te werken. Het is denkbaar dat bij de ene afdeling relatief veel minder wordt bezuinigd dan bij een andere.

De resultaten van de doorlichting leiden tot een kritische bespreking van de toegevoegde waarde van de geleverde diensten en afdelingen. De volgende spin-off kan optreden:

- een kwaliteits-verbeteringsprogramma;
- het kostenbewustzijn, het creatief denken en het verbeteren van de communicatie;
- referentiemateriaal voor later uit te voeren evaluaties.

Concrete toepassing van de zaagtand-methodiek is sterk afhankelijk van de specifieke situatie en doelstellingen. Een onderzoek kan het beste uitgevoerd worden door een team van interne/externe organisatieadviseurs en medewerkers van de control-afdeling. Dit team moet verankerd zijn aan een lid uit het managementteam.

Figuur

Schematische weergave resultaten zaagtand-methodiek

